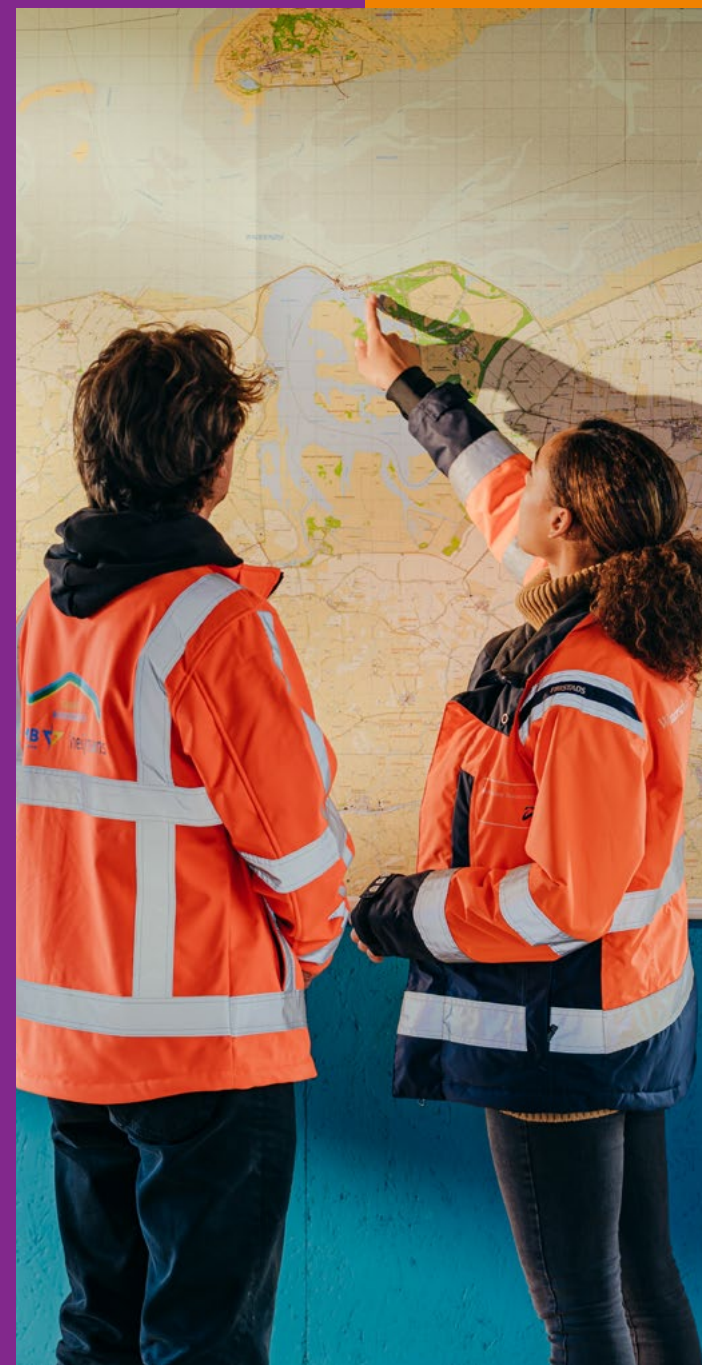

TECHNASIUM. NEXT LEVEL.

Koersplan 2026-2030, Stichting Technasium

Technasium

Inhoud

Next level. Nieuwe kansen. 1

Wij zijn Technasium 2

Onderwijsfilosofie 3

Netwerkorganisatie 3

Missie 4

Huidig speelveld 5

Klaar voor een next level 6

Onze ambities 9

Vier ontwikkellijnen 10

1. Doorontwikkelen van het technasiumonderwijs 12

2. Versterken van de samenwerking 16

3. Vergroten van de impact en zichtbaarheid van het Technasium 18

4. Professionaliseren van de organisatie en dienstverlening 22

Monitoring van implementatie en impact 24

Next level. Nieuwe kansen.

Twintig jaar geleden is het Technasium opgericht om meer scholieren te inspireren voor een bètatechnische toekomst. Wat begon als een pilot op enkele scholen in Groningen, is uitgegroeid tot een landelijke netwerkorganisatie van meer dan honderd middelbare scholen. In 2025 volgden ruim 34.000 leerlingen technasiumonderwijs.

Het belang van uitdagend en praktijkgericht bètatechnisch onderwijs wordt inmiddels breder erkend – het Technasium heeft navolging gekregen van andere initiatieven. Maar wij hebben iets, dat zij niet hebben. Onze voorsprong.

Die voorsprong hebben wij stap voor stap opgebouwd én bewezen. Ons netwerk van scholen, bedrijven en vervolgopleidingen is krachtig en onderscheidend. Als netwerkorganisatie hebben we waardevolle ervaring opgedaan. En ons onderwijsconcept werkt: technasiumleerlingen kiezen aantoonbaar vaker voor een bètatechnische vervolgopleiding dan andere leerlingen met een natuurprofiel, zo laten ook de studiekeuzedata van DUO zien.

Technasium is wat we ‘doen’, en we doen het goed. Al ruim twintig jaar.

We zijn klaar voor de volgende stap: we vergroten onze impact, versterken onze samenwerking en maken het Technasium toekomstbestendig. Uiteindelijk draait het om de leerling. Om nieuwsgierigheid, verwondering en het moment waarop een leerling zegt: ‘Dit wil ik later ook doen.’ Dat is waar we het voor doen.

Technasium. Next level.

Stichting Technasium

Wij zijn Technasium

Onderwijsfilosofie

Het Technasium biedt een contextrijke leeromgeving waarin leerlingen hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Zij werken in het vak Onderzoek en Ontwerpen (O&O) aan actuele en levensechte opdrachten. Dit praktijkgerichte projectonderwijs vult de bètavakken aan door theorie in de praktijk tot leven te brengen en stimuleert creativiteit, samenwerking en probleemoplossend vermogen.

Leerlingen ontwikkelen kennis, vaardigheden en competenties die direct relevant zijn voor hun toekomst. Studie- en loopbaanoriëntatie is hierbij een vast onderdeel: technasiumleerlingen maken kennis met het werkveld, verkennen opleidingen en beroepen, en doen ervaringen op die bijdragen aan kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

Technasiumonderwijs is zoveel meer dan het vak O&O. Het is een ontdekkingstocht waarin leerlingen zichzelf leren kennen, hun talenten ontwikkelen en ervaren dat bèta en techniek ook over mensen gaat. Elke leerling die groeit in zelfvertrouwen, die een idee tot leven brengt, die samenwerkt aan een oplossing – dát is waar het Technasium voor staat.

De O&O-docent speelt een centrale rol als coach en stimuleert autonomie, eigenaarschap en persoonlijk leiderschap. Via de Technasiumacademie behalen docenten hun certificaat en blijven zij zich ontwikkelen binnen een professioneel netwerk. Daarmee wordt de kwaliteit geborgd en blijft de onderwijsfilosofie levend in de praktijk.

Netwerkorganisatie

Het Technasium is een lerende netwerkorganisatie. Dankzij de netwerkstructuur kan het Technasium inspelen op de behoeften van het onderwijs en het werkveld. Sinds 2005 is het Technasium actief en succesvol in het voortgezet onderwijs op havo en vwo, waarin ongeveer de helft van alle Nederlandse leerlingen is vertegenwoordigd. Scholen die Technasium aanbieden, sluiten zich aan bij Stichting Technasium. Na een begeleide introductieperiode mag een school het predicaat Technasium dragen. De school committeert zich aan gezamenlijke kwaliteitsafspraken en werkt in een regionaal netwerk nauw samen met andere technasiumscholen, begeleid door een netwerkregisseur van Stichting Technasium. Scholen delen kennis en ervaringen, zetten gezamenlijk projecten op en leren van elkaar. Stichting Technasium ondersteunt en stimuleert binnen en tussen de regionale netwerken. Het vak O&O, inclusief het bijbehorende examenprogramma, is in nauwe samenwerking met de technasiumcommunity ontwikkeld.

De scholen, organisaties (publiek en privaat) en het hoger onderwijs vormen samen het ecosysteem waarin opdrachtgevers, experts en docenten samenwerken aan de ontwikkeling van bètatechnisch talent. Stichting Technasium faciliteert en stimuleert deze samenwerking en investeert in de verdere ontwikkeling van een veerkrachtige netwerkorganisatie. Als schakel tussen onderwijs en praktijk draagt de stichting bij aan de continuïteit en innovatie van het technasiumonderwijs en aan een breed netwerk van opdrachtgevers en bètatechnische experts. Hierdoor krijgen leerlingen toegang tot authentieke, actuele projecten en een breed spectrum aan technologische perspectieven.

Missie

Het Technasium inspireert leerlingen met levensechte en praktijkgerichte leerervaringen en bereidt hen voor op vervolgoopleidingen en betekenisvolle loopbanen in bèta en techniek – onmisbaar bij het oplossen van complexe vraagstukken zoals de energietransitie, digitalisering en duurzaamheid. Stichting Technasium bereikt dit met en voor de technasiumschole in een krachtige, professionele netwerkstructuur.

Elke leerling. Toekomstmaker.

**ELKE
LEERLING.
TOEKOMST
MAKER.**

Huidig speelveld

Externe factoren beïnvloeden de vraag naar technasiumonderwijs. De maatschappij heeft een onverminderd grote behoefte aan bètatechnische professionals. Initiatieven om de tekorten op de arbeidsmarkt aan te pakken zijn bijvoorbeeld het Actieplan Groene en Digitale banen. Naast Onderzoek en Ontwerpen (O&O) zijn er alternatieven ontstaan zoals Natuur, Leven en Technologie (nlt) en het praktijkgerichte programma Technologie (pgp-T) voor de havo. Maar de vraag blijft toenemen. Neem de energietransitie: het bedrijfsleven staat te springen om bètatechnici. Als maatschappij moeten we meer bètatechnici opleiden om aan deze vraag te voldoen.

Voor het Technasium heeft dit gevolgen:

- De krapte op de arbeidsmarkt zet de bedrijven in ons netwerk onder druk, wat de beschikbaarheid en kwaliteit van praktijkopdrachten voor het Technasium kan beperken.
- Scholen hebben keuze uit andere onderwijsalternatieven om leerlingen kennis te laten maken met bètatechniek.
- De beschikbare tijd en middelen bij technasiumschole en de stichting zijn beperkt. Dit zorgt voor druk op de begeleiding van leerlingen en docenten. Tegelijkertijd groeit de behoefte bij scholen aan ondersteuning bij het vinden van praktijkopdrachten en experts uit het werkveld.

Klaar voor een next level

Met een aantoonbaar hogere uitstroom van technasiumleerlingen naar bètatechnische vervolgopleidingen ten opzichte van leerlingen met een regulier natuurprofiel, is het Technasium een bewezen waarde binnen het voortgezet onderwijs¹. De unieke combinatie van praktijkgericht leren en inhoudelijke verdieping maakt het Technasium onderscheidend.

Het echte verschil maken we in de levens van leerlingen. In hun groei, hun keuzes, hun verhalen. Het Technasium is een plek waar leerlingen zich gezien voelen en waar hun toekomst begint.

De toenemende maatschappelijke behoefte aan bètatechnisch geschoold personeel benadrukt de relevantie van het Technasium.

1. Dit blijkt uit de statistische gegevens met betrekking tot studiekeuze en vooropleiding die DUO registreert en onder andere via DUO Openbare Onderwijsdata deelt.

Onze ambities

Stichting Technasium blijft zich ook de komende jaren inzetten voor kwalitatief hoogstaand technasiumonderwijs op scholen die zich willen profileren op het gebied van bèta en techniek, en blijft een aanjager voor innovatie en onderwijsvernieuwing.

De ambities van Stichting Technasium richten zich op instroom, doorstroom en uitstroom van technasiumleerlingen. Deze ambities dragen bij aan een groter geheel: een toekomst waarin meer leerlingen op de juiste plek terechtkomen, relevante competenties ontwikkelen voor een complexe samenleving en goed voorbereid zijn op een vervolg in het bètatechnisch onderwijs.

Door onze ambities te verwezenlijken, zorgen we ervoor dat meer leerlingen in aanraking komen met ons onderwijsconcept. Daarmee stimuleren we persoonlijke groei, gemotiveerde studiekeuzes en betekenisvolle loopbanen, én leveren we een concrete bijdrage aan het oplossen van het tekort aan bètatechnisch personeel.

INSTROOM

Meer leerlingen. Meer toekomstmakers.

We streven naar een landelijk dekkend netwerk van technasiumscholen, zodat alle leerlingen in Nederland voor voortgezet onderwijs met het Technasium kunnen kiezen. We onderzoeken uitbreiding van het technasiumconcept naar mavo/vmbo en primair onderwijs. Daarnaast zetten we in zijn algemeenheid in op het aantrekken van meer leerlingen.

DOORSTROOM

Meer bovenbouwleerlingen. Meer Technasiumcertificaten.

We verbeteren de doorstroom van onderbouw naar bovenbouw door meer begeleiding bij de profielkeuze en door het versterken van de leerervaring met uitdagende en actuele projecten.

UITSTROOM

Meer studenten naar bètatechnische vervolgoopleidingen.

We intensiveren studie- en loopbaanoriëntatie (LOB) en versterken de voorbereiding op het hoger onderwijs, zodat meer technasiumleerlingen succesvol uitstromen naar bètatechnische vervolgoopleidingen.

Vier ontwikkellijnen

Met vier ontwikkellijnen dragen we bij – direct, indirect of als randvoorwaarde – aan het verwezenlijken van onze ambities. Ze versterken zowel de basis als het groeipotentieel van het Technasium:

1.

Doorontwikkelen van het technasium-onderwijs

We investeren in de doorontwikkeling van het technasiumonderwijs om de onderwijskundige kwaliteit structureel te versterken. Daarmee vergroten we de in-, door- en uitstroom van leerlingen. Het rijke onderwijsinhoudelijke aanbod motiveert hen om voor het Technasium te kiezen en bereidt hen voor op een succesvolle aansluiting bij bètatechnische vervolgopleidingen.

2.

Versterken van de samenwerking

We investeren in een toekomstbestendige netwerkorganisatie met duurzame partnerschappen en systematische kennisdeling tussen onderwijs, het bedrijfsleven en vervolgopleidingen. Zo stemmen we het technasiumonderwijs beter af op de behoeften en verwachtingen van het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt, en bevorderen we een soepele overgang voor leerlingen naar vervolgopleidingen.

3.

Vergroten van de impact en zichtbaarheid van het Technasium

De komende jaren versterken we de positie van het Technasium en vergroten we de zichtbaarheid en impact, zodat onze bijdrage aan de ontwikkeling van bètatechnisch talent maatschappelijk breed wordt erkend. Stichting Technasium is de onmisbare schakel tussen scholen, het bedrijfsleven en de vervolgopleidingen in bètatechniek.

4.

Professionaliseren van de organisatie en dienstverlening

We versterken de interne organisatie van Stichting Technasium, zodat deze professioneel, wendbaar en toekomstbestendig de strategische ambities kan realiseren. Onderdeel daarvan zijn een schaalbare en gedifferentieerde dienstverlening, strategische samenwerkingen en externe versterking.

1. Doorontwikkelen van het technasiumonderwijs

We investeren in de doorontwikkeling van het technasiumonderwijs om de onderwijskundige kwaliteit structureel te versterken. Daarmee vergroten we de in-, door- en uitstroom van leerlingen. Het rijke onderwijsinhoudelijke aanbod motiveert hen om voor het Technasium te kiezen en bereidt hen voor op een succesvolle aansluiting bij bètatechnische vervolgoopleidingen.

Actualisatie van de onderwijsfilosofie

Een toekomstbestendige onderwijsfilosofie is essentieel voor de herkenbaarheid en de kwaliteit van het technasiumonderwijs. De onderwijsfilosofie gaan we actualiseren. De balans tussen competenties, vaardigheden, kennis en didactiek wordt duidelijker uitgewerkt.

Bij de actualisatie van de onderwijsfilosofie wordt nadrukkelijk gekeken naar de aansluiting op actuele maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Thema's zoals kunstmatige intelligentie (AI) en digitale geletterdheid krijgen een plek in het technasiumcurriculum en in O&O-projecten. Zo blijft het Technasium relevant en toekomstgericht, en sluiten we aan bij de leefwereld van leerlingen en de behoeften van het werkveld.

Stichting Technasium werkt aan de verdere ontwikkeling van het modulaire scholingsaanbod van de Technasiumacademie, zodat de vernieuwde onderwijsfilosofie nog beter doorwerkt in het denken en handelen binnen het technasiumonderwijs (zie ook ontwikkellijn 4). Daarnaast zoekt Stichting Technasium actief de samenwerking met onderwijskundige opleidingen en lerarenopleidingen, waardoor studenten onderdelen van het technasiumonderwijs kunnen onderzoeken en zo bijdragen aan verdere ontwikkeling (zie ook ontwikkellijn 4).

Verstevigen van de kwaliteitscultuur

De kwaliteitssystematiek binnen het Technasium richt zich op zowel het bewaken als het ontwikkelen van onderwijskwaliteit. Stichting Technasium stimuleert een positief-kritische kwaliteitscultuur waarin scholen elkaar actief bevragen op onderwijskwaliteit. De komende periode ontwikkelt Stichting Technasium een breder en realistischer pakket van basiseisen, beter afgestemd op de praktijk van technasiumonderwijs en de haalbaarheid voor scholen. Hierin zitten onder andere heldere richtlijnen en gestandaardiseerde instrumenten zoals checklists voor projecten en beoordeling.

Sommige netwerken hebben al een Regionale Kwaliteitscommissie Bovenbouw: dit breiden we uit naar alle netwerken. Elke regionale commissie draagt bij aan de borging van de kwaliteit van het schoolexamen.

Curriculumontwikkeling met het leerlijnenmodel

Om technasiumleerlingen optimaal voor te bereiden op een toekomst in bèta en techniek, zet Stichting Technasium de komende jaren in op curriculumontwikkeling met het leerlijnenmodel als fundament. Het complete leerlijnenmodel Technasium biedt een samenhangend kader voor de ontwikkeling van projecten, bètatechnische concepten, onderzoeks- en ontwerpvaardigheden, technische vaardigheden, competenties, zelfontwikkeling en studie- en loopbaanoriëntatie (LOB).

Leerlijnenmodel Technasium

Leerlijn	Leerwijze	Leeractiviteiten	Docentenrollen
Projectenleerlijn	Integraal leren	O&O-projecten, keuzeprojecten en Meesterproef	<ul style="list-style-type: none"> Maken O&O-projecten Begeleiden projecten
Conceptuele leerlijn	Conceptueel leren	<ul style="list-style-type: none"> Kennisknoop-punten in projecten Inhoud andere vakken 	<ul style="list-style-type: none"> Laten zien van verbanden, denk- en redeneerwijzen Betrekken experts
Vaardighedenleerlijn	Vaardigheden leren	<ul style="list-style-type: none"> Workshops Open leer- en instructie-materiaal 	<ul style="list-style-type: none"> Workshops organiseren Verwijzen
Ervaringsreflectieleerlijn	Reflectief leren	<ul style="list-style-type: none"> Persoonlijk ontwikkelplan, portfolio Competentie-monitor Reflectiegesprekken 	Ondersteunen bij reflectie en evaluatie van ervaringen

Door deze leerlijnen systematisch te implementeren, ontstaat er meer structuur en verdieping in het technasiumcurriculum. De komende beleidsperiode ligt de focus op de uitwerking en implementatie van de volgende onderdelen:

- Een duidelijke leerlijn voor **technische vaardigheden** met meer handvatten voor docenten om deze leerlijn vorm te geven. Leerlingen ontwikkelen systematisch technische vaardigheden die essentieel zijn voor toekomstige bètatechnische studies en carrières. Voor de beste aansluiting is er afstemming met het bètatechnisch bedrijfsleven en hoger onderwijs.
- **Onderzoeksvaardigheden** als vast onderdeel van het curriculum op technasiumschole. Docenten krijgen meer handvatten om onderzoeksprojecten vorm te geven; onderzoek en ontwerpen zijn in balans binnen het curriculum en leerlingen leren zowel over de theoretische als praktische aspecten van bètatechniek.
- Een zichtbare en heldere rol voor **(studie- en) loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)** in het curriculum. Dit helpt leerlingen om een goed geïnformeerde keuze te maken voor hun vervolgopleiding en toekomstige carrière in de bètatechniek.

- Het ontwikkelen van een brede en diepgaande **bètatechnische inhoud** in een meerderheid van O&O-projecten, met een explicieter onderscheid tussen onder- en bovenbouw. In de onderbouw is ruimte voor meer inhoudelijke variatie, in de bovenbouw ligt de nadruk op bètatechnische diepgang.

Stichting Technasium ondersteunt en inspireert de technasiumschole bij het vormgeven van het curriculum en voorbeeldleerlijnen. Ook wordt een teamtraining Technasiumcurriculum aangeboden.

Implementatie nieuw O&O-examenprogramma

Stichting Technasium werkt samen met de technasiumschole aan de actualisatie en beproeving van de examenprogramma's van de natuurwetenschappelijke vakken onder regie van SLO. Het nieuwe O&O-examenprogramma voor havo en vwo wordt op alle technasiumschole geïmplementeerd. Stichting Technasium biedt daarbij passende begeleiding zoals scholing, kennisdeling, richtlijnen en praktische handvatten.

Over vijf jaar

- ✓ Is er een geactualiseerde en gedragen versie van de Technasium onderwijsfilosofie.
- ✓ Sluit alle scholing, begeleiding en onderzoek aan op deze onderwijsfilosofie.
- ✓ Is er sprake van een positief-kritische kwaliteitscultuur waarin schole elkaar actief bevragen op onderwijskwaliteit.
- ✓ Is er een nieuw pakket van basiseisen dat beter aansluit bij het technasiumonderwijs.
- ✓ Deelt de technasiumcommunity richtlijnen en gestandaardiseerde instrumenten voor het bewaken en verder ontwikkelen van de onderwijskwaliteit.
- ✓ Heeft elk regionaal technasiumnetwerk een actieve Regionale Kwaliteitscommissie Bovenbouw.
- ✓ Wordt het leerlijnenmodel door de technasiumschole erkend en onderschreven als de basis voor hun technasiumcurriculum.
- ✓ Heeft Stichting Technasium passende begeleiding geboden aan alle technasiumschole bij de implementatie van het nieuwe examenprogramma O&O.

2. Versterken van de samenwerking

We investeren in een toekomstbestendige netwerkorganisatie met duurzame partnerschappen en systematische kennisdeling tussen onderwijs, bedrijfsleven en vervolgoopleidingen. Zo stemmen we het technasiumonderwijs beter af op de behoeften en verwachtingen van het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt, en bevorderen we een soepele overgang voor leerlingen naar vervolgoopleidingen.

Samen werken aan een volwassen netwerkorganisatie

De netwerkorganisatie ontwikkelt zich richting volwassenheid. Die ontwikkeling vraagt om een gedeelde visie op samenwerking, duidelijke afspraken, continuïteit in deelname en een professionele cultuur waarin collega's elkaar opbouwend aanspreken. Schoolleiders spelen hierin een belangrijke rol. Zij verbinden beleid met praktijk, dragen bij aan de kwaliteitsontwikkeling van het technasiumonderwijs en versterken het draagvlak binnen de scholen. Stichting Technasium stimuleert deze actieve betrokkenheid van schoolleiders in onder andere landelijke en regionale bijeenkomsten waar hun betrokkenheid van meerwaarde is voor het netwerk als geheel.

Binnen de regionale netwerken is continuïteit in deelname belangrijk, zodat kennis en relaties verdiepen. Deelname aan netwerkactiviteiten zou als vanzelfsprekend moeten worden gezien. Elk technasiumnetwerk formuleert jaarlijks eigen prioriteiten, passend bij de regionale context. In het netwerk wordt gewerkt aan een positief-kritische cultuur waarin samenwerking en professionele ontwikkeling centraal staan.

Waar onderwijsontwikkeling eerder een regionaal georganiseerde samenwerking binnen elk netwerk was, gaan scholen nu ook over de regionale grenzen heen met elkaar samenwerken. Scholen voeden zo hun behoefte om inhoudelijk en thematisch samen te werken. Stichting Technasium verbindt scholen die aan dezelfde thema's werken met elkaar. Daarbij is flexibiliteit belangrijk – in omgang, inrichting van de netwerken en afstemming op de regionale verschillen, zoals tussen krimp- en groeiregio's.

Stichting Technasium stimuleert actieve kennisdeling en ontmoeting in de technasiumcommunity. Docenten spelen een centrale rol. Hun betrokkenheid wordt versterkt door het delen van kennis, gezamenlijk reflecteren en actieve deelname aan bijeenkomsten. Innovatie vanuit de praktijk wordt gestimuleerd. Via een professioneel online platform deelt de technasiumcommunity formats, praktijkvoorbeelden en onderwijsmaterialen. Jaarlijks organiseert de stichting thematische, netwerkoverstijgende bijeenkomsten gericht op inspiratie, ontmoeting en uitwisseling van praktijkervaringen.

Bruggen naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt

Een sterke band met het hoger onderwijs waarborgt de aansluiting van het technasiumonderwijs op vervolgstudies en vergroot de uitstroom naar bètatechnische opleidingen. Stichting Technasium zet in op duurzame, regionale samenwerking met hogescholen en universiteiten. Doel is om kennis over opleidingen te vergroten, studenten als experts in te zetten, docenten te verbinden en gezamenlijke projecten te ontwikkelen. Elke technasiumleerling komt in aanraking met het hoger onderwijs – ze maken kennis met verschillende bètatechnische opleidingen en hun inhoud, en ervaren wat het betekent om te studeren aan een hbo-instelling of universiteit. Ook is er afstemming met lerarenopleidingen O&O en zijn er contactmomenten voor toekomstige O&O-docenten op technasiumscholen, bijvoorbeeld in de vorm van stageplekken.

Stichting Technasium versterkt de samenwerking met het bedrijfsleven en (overheids)organisaties. Er is gestructureerd overleg met techniekbrancheorganisaties en O&O-fondsen om nieuwe opdrachtgevers te betrekken, en initiatieven en financieringen te bundelen. Gezocht wordt naar structurele win-winsituaties. De stichting fungeert als intermediair voor landelijke afstemming, maar de uitvoering van het onderwijs blijft bij de scholen. Het beheer van regionale partners wordt beter georganiseerd, zodat alle technasiumscholen hiervan kunnen profiteren. De technasiumnetwerken gaan gezamenlijk partnerschappen aan en committeren zich duurzaam.

Over vijf jaar

- ✓ Verdiepen schoolleiders hun kennis en relaties in landelijke en regionale bijeenkomsten.
- ✓ Formuleert elk regionaal netwerk jaarlijks prioriteiten passend bij de regio.
- ✓ Delen technasiumprofessionals actief kennis via een professioneel beheerd online platform.
- ✓ Zijn O&O-docenten actief betrokken bij thematische, netwerkoverstijgende activiteiten in de community.
- ✓ Overstijgt samenwerking de grenzen van de regionale netwerken.
- ✓ Bestaan in alle regio's structurele samenwerkingen met het hoger onderwijs, gericht op studie- en loopbaanoriëntatie, kennisuitwisseling en gezamenlijke projecten.
- ✓ Is er periodiek overleg met lerarenopleidingen O&O.
- ✓ Is er structureel overleg met techniekbrancheorganisaties en O&O-fondsen.
- ✓ Zijn regionale samenwerkingspartners inzichtelijk en toegankelijk voor alle technasiumscholen.

3. Vergroten van de impact en zichtbaarheid van het Technasium

De komende jaren versterken we de positie van het Technasium en vergroten we de zichtbaarheid en impact, zodat onze bijdrage aan de ontwikkeling van bètatechnisch talent maatschappelijk breed wordt erkend. Stichting Technasium is de onmisbare schakel tussen scholen, het bedrijfsleven en de vervolgopleidingen in bètatechniek.

Positionering en zichtbaarheid van het Technasium

We vergroten de externe profilering van het Technasium, zodat onze bijdrage aan de ontwikkeling van bètatechnisch talent maatschappelijk breed wordt erkend. Daarmee versterken we onze positie én ondersteunen we de ambitie om de in-, door- en uitstroom van technasiumleerlingen te vergroten. Hoe meer mensen de waarde van het technasiumonderwijs zien en ervaren, hoe sterker de motivatie om hiervoor te kiezen en eraan verbonden te blijven. Daarbij verstevigen we onze rol in het landelijke onderwijskundige krachtenveld. Stichting Technasium is zichtbaar en actief vertegenwoordigd in relevante landelijke gremia, en richting beleidsmakers en onderwijsorganisaties als OCW en SLO. We laten zien welke bijdrage het Technasium levert aan onderwijsvernieuwing, talentontwikkeling en de keuze voor bètatechniek, en beïnvloeden zo de koers van het landelijke beleid. We volgen de ontwikkelingen rondom de onderwijsregio's en een vakvereniging voor O&O-professionals, om de positie van het vak en de professionalisering van docenten verder te versterken.

Het Technasium is meer dan het vak O&O. Het onderscheidt zich door zijn krachtige netwerkstructuur en kwaliteitssystematiek. Dit onderscheid communiceren we de komende jaren actief, binnen én buiten het onderwijsdomein. Onze merkidentiteit krijgt daarbij kracht door consistente communicatie en de slogan *Elke leerling. Toekomstmaker*. Deze herkenbare identiteit helpt technasiumscholen lokaal zichtbaar te zijn en maakt het concept nationaal herkenbaar. We zetten de ervaring en het verhaal van de technasiumleerling daarbij actief in. Leerlingen krijgen een podium en worden zichtbaar gemaakt als toekomstmakers. We staan open voor samenwerking met andere programma's zoals ppg-T, vanuit onze eigen kracht en in aansluiting op landelijke ontwikkelingen en wensen van technasiumscholen.

Met wetenschappelijk onderzoek willen we de impact van technasiumonderwijs stevig onderbouwen. Want wat is de meerwaarde van technasiumonderwijs voor de individuele leerling? Ook benutten we de instroom-, doorstroom- en uitstroomcijfers voor impact en zichtbaarheid.

We zorgen er bovendien voor dat Technasium een bekende naam blijft bij techniekbrancheorganisaties. Opdrachtgevers krijgen nadrukkelijk de ruimte om hun samenwerking met het Technasium uit te dragen, waardoor de maatschappelijke bijdrage en de impact van het technasiumonderwijs nog zichtbaarder worden.

Tot slot stimuleren we scholen en technasiumnetwerken om oud-leerlingen in te zetten als ambassadeurs, experts of opdrachtgevers.

Helder toetredingsbeleid

We zetten in op behoud van een landelijk dekkend netwerk van technasiumscholen, zodat het Technasium voor elke leerling dichtbij is. Stichting Technasium hanteert een helder toetredingsbeleid gericht op bereikbaarheid en kwaliteit. Nieuwe scholen worden zorgvuldig geselecteerd en doorlopen een introductieprogramma dat zijn waarde heeft bewezen. Tegelijkertijd kijken we strategisch naar de spreiding en bereikbaarheid van scholen, met bijzondere aandacht voor regio's met een onder gemiddeld brede welvaart.

Toegankelijke instroom

We zetten in op een breed toegankelijke instroom, zodat iedere leerling met talent en motivatie de kans krijgt om technasiumonderwijs te volgen. Technasiumscholen worden ondersteund bij het zichtbaar maken van het Technasium voor leerlingen in groep 8 van het primair onderwijs. Dit begint met toegankelijke en begrijpelijke voorlichting, en omvat ook begeleiding bij een inclusief instroombeleid dat drempels verlaagt en kansen vergroot. Zo zorgen we ervoor dat het Technasium voor elke leerling dichtbij én bereikbaar is.

Verbeterde doorstroom

Het verbeteren van de doorstroom naar de bovenbouw van het Technasium krijgt onze bijzondere aandacht. We adviseren scholen proactief wanneer de doorstroom achterblijft. Daarnaast stimuleren we onderlinge kennisdeling en de uitwisseling van best practices tussen scholen. Decanen informeren we over de meerwaarde van het Technasium, zodat zij leerlingen optimaal kunnen begeleiden in hun profiel- en vakkenkeuze. In onze communicatie gebruiken we inzichten van leerlingen om goed aan te sluiten bij hun belevingswereld. Met heldere communicatie maken we duidelijk wat het Technasium in de bovenbouw inhoudt en hoe dit aansluit bij de natuurprofielen.

Uitbreiding naar doorlopende leerlijnen

We geloven in de kracht van doorlopende leerlijnen van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en vervolgens naar mbo, hbo en wo. Dit sluit aan op onze ambitie om elke leerling op de juiste plek te krijgen, met zo min mogelijk drempels om door te stromen. De huidige positionering van het Technasium in havo en vwo vormt daarin een stevig fundament. Vanuit die basis verkennen we of het technasiumconcept ook waardevol kan zijn voor mavo-, vmbo-tl- en vmbo-gl-leerlingen, en voor leerlingen in groep 7 en 8 van het primair onderwijs. Daarnaast onderzoeken we of het mbo een passende vervolgstap kan zijn voor sommige technasiumleerlingen.

Voor deze trajecten zoeken we samenwerking met brancheorganisaties en private partners, zowel inhoudelijk als financieel. Zo bouwen we aan een toekomstbestendig technasiumnetwerk waarin meer leerlingen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen binnen een bètatechnische leeromgeving.

Over vijf jaar

- ✓ Is het Technasium stevig gepositioneerd als onderscheidend onderwijsconcept en bekend bij beleidsmakers, opleidingen en brancheorganisaties.
- ✓ Worden de belangen van het Technasium actief behartigd en is de technasiumnetwerkorganisatie zichtbaar vertegenwoordigd in landelijke gremia en richting beleidsmakers en onderwijsorganisaties.
- ✓ Wordt de meerwaarde van technasiumonderwijs wetenschappelijk onderbouwd en breed gedeeld om de impact zichtbaar te maken.
- ✓ Dragen opdrachtgevers en alumni actief bij aan de zichtbaarheid van het netwerk.
- ✓ Is er een breed gedragen toetredingsbeleid gericht op bereikbaarheid en kwaliteit.
- ✓ Adviseren we technasiumscholen over een inclusief instroombeleid en ondersteunen hen bij de voorlichting voor basisschoolleerlingen in groep 8.
- ✓ Ondersteunen we scholen actief bij het vergroten van de doorstroom naar de bovenbouw.
- ✓ Zijn de mogelijkheden voor uitbreiding naar doorlopende leerlijnen maar mavo/vmbo, groep 7/8 en mbo verkend en voorbereid, inclusief externe financiering.

4. Professionaliseren van de organisatie en dienstverlening

We versterken de interne organisatie van Stichting Technasium, zodat deze professioneel, wendbaar en toekomstbestendig de strategische ambities kan realiseren. Onderdeel daarvan zijn een schaalbare en gedifferentieerde dienstverlening, strategische samenwerkingen en externe versterking.

Schaalbare dienstverlening

Werden de beginjaren van het Technasium, Stichting Technasium en de technasiumcommunity nog gekenmerkt door korte lijnen en pioniersmentaliteit, de huidige fase vraagt om iets anders. Meer structuur, helderheid in rollen en verantwoordelijkheden, en een toekomstgerichte werkwijze. Tegelijkertijd moet dat allemaal passen binnen de interne capaciteit van Stichting Technasium. Daarom zetten we in op een schaalbare en wendbare aanpak van onze dienstverlening, waarbij we efficiëntie combineren met strategische samenwerking en externe versterking.

De kracht van het Technasium zit in de netwerkstructuur, en dat netwerk is divers. Zowel scholen als regionale netwerken verschillen in omvang, context, ambitie en ontwikkelfase. Daarom kiezen we voor een gelaagde en gedifferentieerde aanpak in onze dienstverlening op collectief, technasiumnetwerk- en schoolniveau. Op deze manier bundelen we kennis en middelen, terwijl ruimte blijft voor flexibele ondersteuning passend bij regionale verschillen. Jaarlijks communiceren we welke ondersteuning beschikbaar is, zodat er

duidelijkheid en vertrouwen ontstaat in wat we doen en hoe we dat doen. Zo blijven we als organisatie wendbaar en in staat om mee te bewegen met de behoeften van onze community.

Het gelaagde dienstverleningsmodel:

- **Collectief:** o.a. duidelijke kaders, landelijke O&O-projecten, innovatie, kennisdeling en de Technasiumacademie.
- **Technasiumnetwerk:** o.a. ondersteuning via netwerkregisseurs en de Regionale Kwaliteitscommissies.
- **School:** o.a. maatwerkadvies, begeleiding bij implementatie en ondersteuning bij capaciteitsdruk.

In alle dienstverlening van de stichting vormen professionalisering, innovatie en kennisdeling de rode draad. Op **collectief niveau** investeren we in een krachtige infrastructuur die de ontwikkelkracht binnen de regionale netwerken vergroot, en onderwijsvernieuwing vanuit de praktijk stimuleert (onder andere via het beheerde online platform voor de technasiumcommunity, zie ook ontwikkellijn 2). Er ontstaat ruimte waarin ideeën van onderop worden gedeeld, versterkt en verder gebracht door het netwerk.

Ook de Technasiumacademie wordt doorontwikkeld. Dit wordt de centrale plek voor deskundigheidsbevordering en professionalisering, met een samenhangend en modulair scholingsaanbod voor technasiumprofessionals.

Op **schoolniveau** kunnen we niet om het lerarentekort en de beperkte capaciteit heen. Daarom ondersteunen we bij het vinden van haalbare oplossingen, zoals alternatieve vormen van begeleiding, samenwerking tussen scholen of de inzet van hybride professionals. Netwerkregisseurs vervullen vaker de rol van adviseur voor individuele scholen. Met onze ondersteuning voor landelijke O&O-projecten kunnen scholen deelnemen aan grotere projecten.

Organisatieontwikkeling en governance

Stichting Technasium ontwikkelt zich verder als een professionele netwerkorganisatie. We zorgen voor een toekomstbestendig governancekader met heldere afspraken over rollen, taken en verantwoordelijkheden, jaarlijkse inhoudelijke en financiële verantwoordingen en flexibele (maatwerk) ondersteuning.

Intern versterken we de organisatie met:

- Hiërarchisch geordende doelen en prioriteiten
- Projectmatig werken
- Gestructureerde processen, regelmatige evaluaties en follow-up

In het netwerk staat samenwerking op basis van vertrouwen centraal. Scholen en partners geven elkaar feedback en leren samen. Stichting Technasium helpt hierbij door mensen en ideeën te verbinden en waar nodig te versterken. We luisteren actief naar signalen uit het veld en passen onze aanpak daarop aan. Door steeds terug te koppelen en ervaringen te delen, groeit het netwerk verder uit tot een lerende organisatie.

Additionalen versterking en financiering

De groei van de netwerkorganisatie, de toenemende vraag naar ondersteuning van technasiumschole en de maatschappelijke urgentie rondom bètatechnisch onderwijs maken structurele uitbreiding van de slagkracht van Stichting Technasium zeer gewenst. We richten ons op:

- Structurele samenwerking met brancheorganisaties en O&O-fondsen
- Gezamenlijke projectontwikkeling met het bedrijfsleven
- Externe financiering voor uitbreiding van onze dienstverlening en innovatie

Door deze externe versterking vergroten we onze capaciteit om scholen en regionale netwerken te ondersteunen, kunnen we meer maatwerk leveren en versnellen we de realisatie van onze ambities. Tegelijkertijd versterken we de maatschappelijke positionering van het Technasium als verbindende schakel tussen onderwijs, bedrijfsleven en vervolopleidingen. Externe partnerschappen zijn daarmee niet alleen een middel om onze organisatie te versterken, maar ook een hefboom om onze impact op het bètatechnisch onderwijs in Nederland te vergroten.

Over vijf jaar

- ✓ Hanteert Stichting Technasium een transparant, schaalbaar dienstverleningsmodel met een duidelijke structuur op collectief, technasiumnetwerk- en schoolniveau.
- ✓ Is er op collectief niveau een krachtige infrastructuur voor professionalisering, innovatie en kennisdeling.
- ✓ Is innovatie verankerd in de organisatie en ontstaat vernieuwing vanuit de technasiumcommunity zelf.
- ✓ Staat de Technasiumacademie bekend als de centrale plek voor de professionele ontwikkeling van technasiumprofessionals.
- ✓ Functioneert de interne organisatie met heldere doelen, duidelijke rollen en een lerende, projectmatige werkwijze.
- ✓ Zijn er structurele partnerschappen met technische brancheorganisaties en aanvullende financieringen om onze dienstverlening en innovatie te vergroten.

Monitoring van implementatie en impact

Om koers te houden én zichtbaar te maken wat onze inzet oplevert, monitort Stichting Technasium systematisch de voortgang en impact van het beleid. Dit biedt richting voor bijsturing en maakt de meerwaarde van het technasiumonderwijs aantoonbaar – zowel meetbaar als merkbaar.

WAAROM

- Inzicht geven in de voortgang van de ambities: instroom, doorstroom en uitstroom
- Onderbouwen van de impact van technasiumonderwijs op leerlingen, scholen en het bredere ecosysteem.
- Stimuleren van een lerende organisatie: ruimte voor reflectie, kennisdeling en verbetering.
- Tijdig signaleren van kansen en knelpunten voor gerichte bijsturing van beleid en uitvoering.

WAT

- Meetbaar: instroom-, doorstroom- en uitstroomcijfers van technasiumleerlingen, deelname aan professionaliseringsactiviteiten van de Technasiumacademie, landelijke projecten, netwerkactiviteiten en bijeenkomsten en het gebruik van formats en instrumenten die Stichting Technasium deelt.
- Merkbaar: betrokkenheid van docenten en schoolleiders, ervaren kwaliteit van dienstverlening, samenwerking met externe partners en de zichtbaarheid van Technasium, ervaren competentieontwikkeling, motivatie en waardering van technasiumleerlingen.

HOE

- Jaarlijkse impactrapportage met de voortgang per ambitie op basis van vooraf vastgestelde indicatoren.
- Feedback via periodieke bevraging van scholen, netwerkregisseurs en partners over ondersteuning en samenwerking.
- Gebruik van bestaande structuren zoals de Technasiumacademie, Regionale Kwaliteitscommissies en netwerkbijeenkomsten voor het ophalen en duiden van signalen.
- Cyclische evaluatie van de beleidsmaatregelen volgens Plan, Do, Check, Act (PDCA-cyclus) op hun bijdrage aan de ambities, met ruimte voor bijstelling.

Colofon

Technasium. Next level.

Het koersplan van Stichting Technasium voor 2026-2030 is tot stand gekomen in co-creatie met de technasiumcommunity, onder regie van Anne Schellekens, Jeroen Marechal, Joost Fijneman en Nienke Sikkema.

Schoolleiders, technatoren en docenten van de technasiumscholen, evenals het bestuur, team en de raad van advies van Stichting Technasium hebben op verschillende momenten en manieren bijgedragen aan de inhoud en richting van dit koersplan, met waardevolle input, feedback en reflectie vanuit praktijk en beleid.

Eindredactie: Kirsten Sikkema, Bureau Kurk
Vormgeving: Suzanne Veelers, Phanatique

Heb je vragen of wil je reageren op het koersplan? Laat het ons weten via koersplan@technasium.nl.

November 2025, Stichting Technasium

www.technasium.nl

Technasium